

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Wołowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Remian

Protokolant: Elżbieta Szałapata

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19.07.2016 r. w W.

sprawy z powództwa małoletniego D. R. (1) reprezentowanego przez matkę S. B. (1)

przeciwko D. R. (2)

o alimenty

I. zasądza od pozwanego D. R. (2) (PESEL (...)) tytułem alimentów na rzecz małoletniego powoda D. R. (1) - ur. (...) w L. (PESEL (...)), kwoty po 600 zł (sześćset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 17 grudnia 2014 r., płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletniego powoda S. B. (1) (PESEL (...));

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 360 zł tytułem zwrotu części opłaty sądowej, od której ponoszenia powód pozostaje zwolniony z mocy ustawy;

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 16.12.2014 r. (data wpływu 17.12.2014 r.) przedstawicielka ustawowa S. B. (1) w imieniu małoletniego powoda D. R. (1) domagała się zasądzenia od pozwanego D. R. (2) alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01 listopada 2014 r., płatnych z góry do rąk matki powoda wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż pozwany jest ojcem małoletniego powoda, koszt utrzymania dziecka oscyluje w granicach kwoty 1.200 zł w skali miesiąca oraz że pozwany osiąga dochód w kwocie 4.000 zł netto miesięcznie. Wskazała, iż nadużywa on spożycia alkoholu i nie uczestniczy w zaspokajaniu potrzeb dziecka, ani w jego życiu. Podniosła, że na niej spoczywa ciężar utrzymania i wychowania syna, zaś jej dochód wynosi 1.300 zł netto miesięcznie. Wniosła również o zabezpieczenie roszczenia alimentacyjnego, poprzez nakazanie pozwanemu, by na czas trwania postępowania przekazywał powodowi kwotę po 800 zł miesięcznie. Uzasadniła to żądanie tym, iż pozwany odmawia wspierania finansowego syna, którego usprawiedliwione potrzeby nie są zaspokajane.

W odpowiedzi na pozew z dnia 13.02.2015 r. pozwany wskazał, że uznaje żądanie pozwu do kwoty po 300 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01.03.2015 r. i w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa. Wniósł również o oddalenie wniosku o zabezpieczenie powództwa ponad kwotę 300 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podał,

że koszt utrzymania małoletniego wskazany przez jego matkę w pozwie jest zawyżony. Podał, iż w skali miesiąca z wynagrodzenia za pracę w kwocie 2.300 zł wydatkuje na zaspokojenie swych potrzeb kwotę w granicach 2.000 – 2.100 zł. Twierdził, że wypełnia swój obowiązek alimentacyjny względem syna też poprzez bieżącą opiekę nad nim. Podniósł, iż przekazał matce powoda kwotę 1.500 zł w formie pożyczki na kurs prawa jazdy, która miała pozwanemu zostać zwrócona. Podał, iż rodzice dziecka ustalili, iż kwota ta zostanie zaliczona na poczet alimentów dla syna za okres listopad 2014 r. – luty 2015 r.

Na rozprawie w dniu 19.07.2016 r. pozwany wskazał, że uznaje żądanie pozwu do kwoty po 400 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01.03.2015 r. i w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa.

Postanowieniem tut. Sądu z dnia 02.03.2015 r. udzielono zabezpieczenia roszczenia w ten sposób, że zobowiązano pozwanego do uiszczania na rzecz małoletniego powoda kwot po 400 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01.03.2015 r., na czas trwania procesu.

Postanowieniem SO we Wrocławiu z dnia 14.05.2015 r. zmieniono w/w postanowienie w ten sposób, że zobowiązano pozwanego do uiszczania na rzecz małoletniego powoda kwot po 600 zł miesięcznie, zaś w pozostałej części pozostawiając je bez zmian.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód D. R. (1), urodzony (...), pochodzi z konkubinatu S. B. (1) i D. R. (2), który rozpadł się w październiku 2014 r. Przedstawicielka ustawowa wraz z synem zamieszkuje w domu swoich rodziców w L., zajmując wraz z synem dwa pokoje. Nieruchomość zamieszkuje 6 osób, zaś miesięczny koszt jej eksploatacji wynosi średnio 465 zł, w tym 75 zł odpady komunalne, 210 zł energia elektryczna, 130 zł zużycie wody, 50 zł gaz butlowy. Przedstawicielka ustawowa dokłada się do rachunków kwotą 200 zł w skali miesiąca. W 2015 r. S. B. (1) wraz ze swoim ojcem dokonała remontu pokoju dla syna oraz zakupiła do niego meble, zaciągając na ten cel u swoich rodziców pożyczkę w kwocie 4.000 zł. Małoletni w roku szkolnym 2014/2015 uczęszczał do grupy „o” w Przedszkolu nr (...) w Zespole Szkół Publicznych w L.. W tym czasie z tytułu opłaty stałej i wyżywienia przedstawicielka ustawowa ponosiła wydatek średnio 200 zł miesięcznie. Z tytułu składki na radę rodziców, ubezpieczenie, paczkę na M. i pasowanie w 2014 r. zapłaciła 108 zł. Od 01.09.2015 r. małoletni rozpoczął naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej. W okresie wakacji 2015 r. małoletni był nad morzem, co łączyło się z wydatkiem 580 zł. W skali miesiąca przedstawicielka ustawowa na poczet zaspokojenia potrzeb syna wydatkuje kwotę w granicach 1.000 zł, w tym na wyżywienie – 300 zł, środki czystości i higieniczne – 60 zł, wydatki szkolne – 100 zł, zakup obuwia – 120 zł, zakup odzieży – 250 zł, książki, zabawki i rozrywki – 100 zł, opiekę medyczną – 50 zł. Małoletni pozostaje pod opieką okulisty. Bierze udział w zajęciach klubu piłkarskiego, prowadzonego przez Oratorium (...) w Ś., co łączy się z koniecznością wydatkowania na poczet kosztów dojazdu, zakupu sprzętu oraz opłat kwoty w granicach 180 zł w skali miesiąca. W okresie wakacji letnich 2016 r. małoletni ma zaplanowany wyjazd z klubu na obóz piłkarski, którego koszt wyniesie 740 zł.

S. B. (1) zatrudniona jest w Szpitalu (...) w L. na stanowisku salowej za wynagrodzeniem średnio 2.041 zł brutto (1.549 netto) miesięcznie. W 2015 r. zaciągnęła kredyt w kwocie 19.000 zł, z czego na zakup samochodu (...) przeznaczyła kwotę 9.800 zł. Z kredytu odłożyła kwotę 1.000 zł na Komunię Świętą syna. Otrzymuje od kwietnia 2016 r. na syna kwotę 500 zł w ramach rządowego programu „Rodzina 500 +”.

(dowód: przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powoda – S. B. – protokół k. 530 – 00:14:51 – 00:53:41, zeznania świadka W. B. – protokół k. 197 – 00:18:15 – 00:47:21; zeznania świadka S. B. – protokół k. 197 – 00:47:22 – 00:58:39;zaświadczenie - k.27a,81,387,389,524; odpis skrócony aktu urodzenia powoda – k. 26; pismo WSdNiPCh w L. - k.60,82,388,525; informacja - k.523; faktura VAT - k.27,28-44,57-59,113-138,152-169,173-182,187-191,221-321,397-424,429-447,452-499,505,507-515,518,521-522; potwierdzenie wpłaty - k.45-56,183-186,322-347,395,396,425-428,448-451,500-504,506,517,519,520; rachunek – k.192)

D. R. (2) zatrudniony jest w „ Przedsiębiorstwie Usług (...) – BUD ” Sp. z o.o. w C. na stanowisku robotnika transportowego pod ziemią za wynagrodzeniem średnio 3.284 zł brutto (2.677 zł netto) miesięcznie. Pozwany wykonuje pracę w kopalni (...) w P.. Dojeżdża do pracy wraz z bratem. Koszt zakupu paliwa oscyluje w granicach 360 zł w skali miesiąca na jedną osobę. Na poczet pozostałych kosztów eksploatacji samochodu (naprawy, ubezpieczenie) wydatkuje średnio 100 zł miesięcznie. Mieszka w mieszkaniu rodziców Z. i J. małżonków R., którego koszt eksploatacji w skali miesiąca wynosi 1.230 zł. Pozwany dokłada się do rachunków związanych z eksploatacją tego mieszkania kwotą 300 zł, zaś w okresie zimowym 450 zł w skali miesiąca. Wraz z rodzicami prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Pozostałe koszty utrzymania pozwanego w skali miesiąca obejmują: wyżywienie 600 zł, odzież i obuwie 120 zł, środki higieniczne 150 zł, telefon 70 zł, wędkowanie 100 zł, zakup lekarstw na chorobę żołądkową 80 zł. Na kartę wędkarską wydał 270 zł. Pozwany w 2014 r. przekazał S. B. (1) kwotę 1.500 zł na kurs prawa jazdy.

Pozwany realizuje kontakty z małoletnim dwa razy w tygodniu po 2 – 3 godziny. Dokonuje również zakupu ubrań i obuwia dla syna, wyjeżdża z nim na basen i średnio w miesiącu na te cele wydatkuje kwotę w granicach 100 zł. Przekazuje na rzecz syna kwotę 600 zł miesięcznie wynikającą z zabezpieczenia powództwa.

(dowód: zeznania pozwanego D. R. – protokół k. 539 – 00:19:28 – 00:57:33; zeznania świadka J. R. – protokół k. 539 – 00:03:49 – 00:17:51; zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków - k.83,365-366; potwierdzenie płatności – k.92-95,97; informacja o dochodach PIT -11 - k.363-364; faktura VAT - k. 17,18,73-77,96,98-100,367-384,534; odcinek przekazu wynagrodzenia-k.16)

W oparciu o ustalony stan faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o alimenty zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Małoletni powód D. R. (1) oparł swe roszczenie w zakresie żądania alimentów w przepisie art. 133 k.r.o., który stanowi, iż rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie natomiast z treścią przepisu art. 135 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być zaspokojone w takim zakresie w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Jego wykonanie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie dziecka.

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się przede wszystkim jego potrzeby bieżące. Przez potrzeby w zakresie utrzymania rozumie się zwłaszcza potrzeby materialne uprawnionego, tj. potrzeby w zakresie wyżywienia, ubrania, mieszkania. Do potrzeb w zakresie utrzymania zalicza się jednak nie tylko potrzeby materialne, ale również potrzeby niematerialne człowieka. Sąd Najwyższy zauważył, iż potrzeby te są zróżnicowane i kształtują się w zależności od indywidualnych cech uprawnionego, tj. od wieku, stanu zdrowia, zawodu, pozycji społecznej itd. (uzasadnienie tezy III uchwały SN z dnia 16 grudnia 1987 r.). Przez potrzeby w zakresie wychowania należy natomiast rozumieć te potrzeby uprawnionego, których zaspokojenie zapewni mu prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy (teza IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r.).

Tym samym, rozpoznając niniejszą sprawę Sąd nie badał, czy, ale jedynie w jakiej wysokości pozwany winien partycypować w kosztach utrzymania syna oraz czy z okresu sprzed wniesienia powództwa pozostały niezaspokojone potrzeby, bądź zostały zaciągnięte zobowiązania na pokrycie tych potrzeb. Co istotne sam pozwany nie kwestionował swojego obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego powoda, nie zgadzał się jedynie z wysokością żądania pozwu w tym zakresie.

Roszczenie małoletniego powoda D. R. (1) za okres od 01.11.2014 r. do 16.12.2014 r. nie może uzyskać ochrony prawnej. Wskazać należy, iż z uwagi na charakter świadczeń alimentacyjnych są one przeznaczone na bieżące utrzymanie osoby uprawnionej i domaganie się ich za okres poprzedzający wytoczenie powództwa może być uzasadnione tylko wówczas,

gdy pozostają z tego okresu nie zaspokojone potrzeby lub zobowiązania zaciągnięte przez uprawnionego względem osoby trzeciej na pokrycie tychże potrzeb (wyrok SN z 08.06.1976 r., III CRN 88/76, OSNC 1977/2/33). Zasadą jest więc - zgodnie z łacińską paremią „pro praeterito nemo alitur”, iż obowiązek alimentacyjny wygasa w granicach już zaspokojonych potrzeb uprawnionego. Z przesłuchania matki małoletniego powoda wynika, iż potrzeby D. sprzed wniesienia powództwa zostały zaspokojone. Strona powodowa nie wykazała, by zostały zaciągnięte zobowiązania przez uprawnionego względem osoby trzeciej na pokrycie tychże potrzeb.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwanego twierdzenia, iż przekazał matce powoda kwotę 1.500 zł w formie pożyczki na kurs prawa jazdy oraz że rodzice dziecka ustalili, iż kwota ta zostanie zaliczona na poczet alimentów dla syna za okres listopad 2014 r. – luty 2015 r. należy wskazać, że zgodnie z art. 505 pkt 2 k.c. nie mogą być umarzane przez potrącenie m.in. wierzytelności o dostarczanie kosztów utrzymania, w tym także wierzytelności alimentacyjne. Należy również wskazać, co słusznie podniósł pełnomocnik powoda, iż strony tych stosunków nie byłyby tożsame, a nadto potrącić można jedynie wierzytelności wymagalne. Nadto okoliczności przekazania w/w kwoty oraz kwestia jej zwrotu są sporne między rodzicami dziecka, zaś powództwo o jej zwrot może być przedmiotem odrębnego postępowania cywilnego o zapłatę.

W zakresie spornej między stronami niniejszego postępowania kwestii zakresu obowiązku alimentacyjnego rozumianego jako wysokość kwoty świadczenia alimentacyjnego, które pozwany ma obowiązek łożyć na rzecz małoletniego powoda należy wskazać, iż potrzeby uprawnionego w zakresie wyżywienia, ubrania, edukacji, uprawiania sportu, leczenia oraz wydatki związane z zamieszkiwaniem kształtują się na poziomie w granicach 1.200 zł miesięcznie. Kwota ta wskazana w trakcie zeznania przez jego matkę, zważywszy na to, iż dziecko znajduje się na etapie wzrostu, uczęszcza do szkoły oraz uprawia sport w ocenie Sądu nie jest zawyżona. Koszt miesięcznego utrzymania małoletniego winien obciążać jego rodziców w częściach równych. Należy wskazać również, że pieniądze wypłacane w ramach programu „Rodzina 500 + ” nie wpływają na zakres obowiązku alimentacyjnego.

Zdaniem Sądu możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego pozwalają na płacenie alimentów na syna w kwocie 600 zł miesięcznie. Pozwany jest zatrudniony w „Przedsiębiorstwie Usług (...) – BUD” Sp. z o.o. w C., wykonując pracę w kopalni (...) w P. za wynagrodzeniem średnio 3.284 zł brutto (2.677 zł netto) miesięcznie. Z zeznań pozwanego wynika, iż w skali miesiąca ponosi wydatek w granicach 500 - 700 zł na zakup paliwa do pracy oraz 150 zł na poczet pozostałych kosztów użytkowania samochodu, które to koszty w ocenie Sądu są zawyżone. Zważywszy na to, iż miejscowość L. (miejsce zamieszkania pozwanego) od P. (miejsce pracy pozwanego) dzieli odległość 49 km, a zatem pozwany wraz z bratem w ciągu 1 dnia pokonuje odległość 96 km, zatem w skali miesiąca (21 dni pracy) pokonuje odległość 2.016 km, co przy zużyciu 8 litrów na 100 km i średniej cenie 4,45 zł za litr paliwa, daje wydatek na zakup paliwa w kwocie ok. 360 zł w skali miesiąca na jedną osobę. Wskazać należy, iż wydatki ponoszone przez pozwanego na poczet pozostałych kosztów eksploatacji samochodu w kwocie 150 zł w skali miesiąca nie znajdują potwierdzenia w przedłożonych przez pozwanego fakturach.

W tym zakresie należy wskazać, iż górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.), choćby nawet nie zostały w tych granicach pokryte wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje na to, iż matka małoletniego powoda pracuje w Szpitalu (...) w L. za wynagrodzeniem średnio 2.041 zł brutto (1.549 netto) miesięcznie, a zatem ma możliwość uczestniczenia również w pokrywaniu kosztów utrzymania syna.

Wobec powyższego orzeczono w punkcie I sentencji wyroku. Sąd zasądził alimenty poczynając od dnia 17.12.2014 r., tj. od dnia wniesienia pozwu.

Biorąc pod uwagę wszystkie omówione wyżej okoliczności sąd oddalił powództwo w pozostałej części jako nieuzasadnione i nadmiernie wygórowane, o czym orzeczono w pkt II wyroku.

Ustalając stan faktyczny Sąd dał wiarę zeznaniom stron, za wyjątkiem tej części zeznań pozwanego odnoszących się do kosztów dojazdu do pracy oraz eksploatacji samochodu z przyczyn opisanych powyżej oraz treści dokumentów,

z których dowody przeprowadzono, gdyż nie nasuwają one wątpliwości co do swej prawdziwości i wzajemnie się uzupełniają tworząc logiczny obraz rzeczywistości.

Orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w punkcie III sentencji wyroku, zostało oparte na treści art. 100 k.c., stanowiącym, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Mając na uwadze całość żądania pozwu w wysokości 9.600 zł, żądanie powoda zostało uwzględnione w kwocie 7.200 zł, to jest w 75%, zaś jego koszty wyniosły 1.200 zł, tj. koszt zastępstwa procesowego ustalony na podstawie § 6 pkt 4 w zw. z § 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 461 ze zm.), zaś pozwany wygrał proces 25%. W takim też stosunku Sąd rozdzielił poniesione przez strony koszty procesu, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900 zł tytułem kosztów procesu.

Orzeczenie zawarte w pkt. IV wyroku znajduje swoje uzasadnienie w art.113 ust. 1 Ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz.1398 z p.z.).

Orzeczenie zawarte w pkt. V wyroku znajduje swoje uzasadnienie w art. 333 k.p.c.